

Posudek oponenta diplomové práce – teoretická část*
Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická část*

Jméno a příjmení studenta	BcA. Jaroslav Beran		
Studijní program	Teorie a praxe audiovizuální tvorby		
Obor/ateliér	<i>Režie a scenáristika</i>	/ateliér Audiovizuální tvorba	
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2020/2021
Název práce	Autorské postupy v českém sociálním dokumentárním filmu		
Oponent/ka práce	Mgr. Dušan Mulíček		

* *nehodící se prosím vymažte*

Pomocí X označte v tabulce hodnocení u každého z kritérií. V případě, že vám tabulka nevyhovuje, nemusíte ji využívat.

KRITÉRIA HODNOCENÍ	Nedostatečné	Dostatečné	Uspokojující	Dobré	Velmi dobré	Výborné	Nedokázu posoudit
Naplnění tématu a rozsah práce						X	
Nastavení cílů a metod práce						X	
Úroveň teoretické části práce					X		
Úroveň analyticko-výzkumné části práce						X	
Splnění cíle práce						X	
Struktura a logika textu						X	
Kvalita zdrojů a práce s nimi v textu						X	
Inovativnost, kreativita a využitelnost					X		
Jazyková a formální úroveň práce, přílohy					X		
Konzultace studenta							X

Tabulku s hodnocením doplňte o stručné vyjádření (max. 1200 znaků), které vystihne nejpodstatnější přínos práce, nebo její nedostatky.

V odborné přípravě na jedné straně autor prokázal obeznámenost s vybranými českými pracemi nebo s překladovými odbornými texty, na druhé straně od diplomové práce a diplomanta očekávám i znalost alespoň nějaké relevantní zahraniční doposud nepřeložené literatury. Vymezení sociálního dokumentárního filmu není zcela přesvědčivé (oproti přehledně vyjmenovaným modům dokumentu). Nedorozumění mezi úzkým vymezením sociálního dokumentu jako filmu o sociálně vyloučených a sociálního dokumentu ve smyslu společenského dokumentu ovšem panuje obecně (ne zcela identické chápání anglického pojmu "social documentary" a jeho českého překladu). Až výběr dotazovaných jmen společenského dokumentu mi dává klíč k autorovu širšímu chápání pojmu sociální dokument.

Užší vymezení sociálního dokumentu by zřejmě vedlo k oslovení jmen jako Apolena Rychlíková nebo Tomáš Kratochvíl.

Nemohu vnímat jako kaz fakt, že autor k výpovědím Sommerové, Třeštíkové a Klusáka nepřistupuje víc kriticky. Jde o zvolený přístup a předpokládám i procedurální důvod (zaslané dotazy mailem bez možnosti doptávání). Jen poznamenám, že Helena Třeštíková dala kritické podněty. Ve svých odpovědích sice hladivě zabaleně, ale přesto uvádí kritické poznámky k práci svých dvou kolegů. Upozorňuje na sklon Sommerové k možná jisté nekritické pomníkivosti a Klusákův balanc nad prostorem manipualce.

Z textu týkající se praktické části, kterou hodnotím výborně, vyplývá přiznané autorovo učení se za pochodu. Domnívám se, že Jaroslav Beran má už v této chvíli víc nabytých zkušeností s natáčením s lidmi z okraje společnosti než autor tohoto oponentského posudku. Text je inspirující pro osatání filmaře, jako zkušenost respektve i v možném hledání alternativní cesty, jak postupovat při natáčení s křehkými vazbami k účinkujícím. Metody tří respektovaných tvůrců šťastně doplňují autorovu zkušenost. Cesta je v tomto případě cílem - splněním tématu práce. Jaroslav Beran poctivě zaznamenal vlastní natáčení. Uvědomil si během něho mnohé nutné postupy a omezení. Poznal hranice možného - u sebe, u tématu, u aktérů, u omezení media. To je základní předpoklad, aby je v budoucnu (nebo ještě při práci na tomto filmu) překročil.

Otázky k obhajobě (výhrady, připomínky, náměty, atd):

Pracujete při vzniku svého dokumentu i s možností zachytit jen rozhovor jen zvukově? Bez přítomnosti štábu? S tím, že daný materiál je možno použít v asynchronní zvukové stopě obrazu? Jakou kvalitu by to přineslo a jakou střihově skaldebnou nutnsot by to vyvolalo?

Je pro vás metoda "zapnout kameru a zvuk" dřív, než se před aktérem spustí přiznaně záznam, a vypnout později, než se ukončí natáčení, za etickou hranicí? Jak byste postupoval v případě takto nabytého materiálu, u kterého byste zjistil jeho hodnotu pro film?

Domníváte se, že situace s drogově závislým účinkujícím, který před a pro kameru dá svůj oběd svému podviživenému psovi bude pro diváka zřetelná? Přečte ji? Bude vidět, že pes je podviživený? Pochopí falešnost tohoto gesta? Pochopí i krásu tohoto gesta? Pochopí finanční důvody, které za tím stojí? Nebylo tu správným řešením takou situaci vypíchnout dotazem?

Vít Klusák výběrem online chatů a eliminováním některých jiných sociálních aplikací internetu vytvořil nebo podpořil určitý obraz pedofila - staršího muže. Přitom dle informací organizací monitorujících chování mládeže na internetu vedou naprostou většinu sexuální komunikace s mladistvými pod hranicí 15 let mladí lidé, kteří nejsou příliš věkově vzdáleni - ve věku 16 až 20 let. Dopustil se tímto výběrem prostřednictvím komunikačního kanálu Vít Klusák stereotypizace? Je tak jeho počin skutečně záslužný v tom, že upozorňuje na nebezpečí nebo vlastně zabráňuje (mediálně) vidět palčivější jádro problému? Fungoval by film divácky jinak s "predátorem, který má 18 let a loví 13letou, než s predátorem padesátníkem?

Setkal jste se s problémem nebo řešil jste nebezpečí streotypizace při svém natáčení?

Návrh klasifikace **A-výborně**

V(e)Brně..... dne17.8.2021.....

.....
podpis oponenta / oponentky práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------